

लहान पोस्ट

LAHANPOST DAILY

वर्ष : ०१ अंक : १४१ पृष्ठ : ४

२०७७ पुस ०६ गते सोमबार (Monday 21 December 2020)

www.lahanpost.com मूल्य रु. ५।-

FOLLOW US

facebook: lahanpost

YouTube : lahanpost

twitter : lahanpost

Instagram : lahanpost

संसद विघटनको विरोधमा सिरहाका विभिन्न स्थानमा प्रदर्शन

लाहान ।
संघीय संसदको प्रतिनिधिसभा विघटन गरेको विरोधमा आइतबार सिरहाका विभिन्न स्थानमा विरोध प्रदर्शन भएका छन् ।

नेकपा सम्बद्ध विभिन्न जनवर्गीय संगठनका कार्यकर्ता प्रदर्शनमा उत्रिएका हुन । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको संसद विघटन सिफारिस असंकेतानिक भएको भन्दै नेता तथा कार्यकर्ताहरूले सिरहाको

लहान, धनगढी, गोलबजार, मिर्चेया, सदरमुकाम सिरहा बजार लगायत विभिन्न स्थानमा विरोध प्रदर्शन गरेका हुन । लोकतान्त्रिक व्यवस्था नै धरापमा पार्ने प्रधानमन्त्रीको संसद विघटनको प्रस्ताव फिर्ता लिनुपर्ने उनीहरूले माग गरेका छन् । उनीहरूले कालो ब्यानर बोकेर विरोध प्रदर्शन गरेका थिए ।

संसद विघटन : कोइराला र देउवाकै पदचिह्नमा ओली ?

■ जगत नेपाल

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)को आन्तरिक विवादले प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संसद भंग गर्ने राष्ट्रपतिसमक्ष सिफारिस गरेका छन् । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले गुटको स्वार्थमा राष्ट्रपति विद्या भण्डारीको पदलाई दुरुपयोग गर्ने अन्तिम शृत्ता संसद भंगको सिफारिस गरेका हुन सक्छन् ।

पार्टीभित्र अल्पमतमा परेका प्रधानमन्त्री ओलीले कुनै हालतमा कुर्सी नछोड्ने बरु भाँचिदिने धम्की दिएपछि नेकपाकै नेतासमेत सशक्तित थिए ।

नेपालमा पार्टीभित्रको आन्तरिक किचलोबाट यसअघि दुईपटक संसद भंग भैसकेको छ भने अहिले एकपटक सिफारिस गरिएको छ । नेपाली काग्नेसभित्रको विवादले २०५१ मा गिरिजाप्रसाद कोइराला र २०५९ मा शेरबहादुर देउवाले संसद भंग गरेको इतिहास छ । विगतका घटनाक्रम हेर्दा त्यस बेलाको काग्रेस र अहिले नेकपाको किचलोमा खासै अन्तर देखिँदैन । यो आलेख २०५१ मा प्रधानमन्त्री कोइरालाले सदन विघटन गर्दा काग्रेस कस्तो अवस्थामा थियो भन्ने विषयमा केन्द्रित छ । तीस वर्ष लामो पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त्य भएपछि पहिलोपटक सम्पन्न संसदीय निर्वाचनमा नेपाली काग्नेसले बहुमत ल्याए पनि पार्टी सभापति तथा अन्तरिम सरकारका प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराई पराजित भए ।

नेता गणेशमान सिंह कोइरालालाई प्रधानमन्त्री बनाउन इच्छुक थिएनन् तर भट्टराईको पराजयले कोइराला निर्विवाद संसदीय दलका नेता बने । सरकार बनेसँगै शीर्ष नेताहरू गणेशमान सिंह र प्रधानमन्त्री कोइरालाबीच द्वन्द्व बढ्दै गयो । सरकार बनेको छोटो अवधिमै प्रधानमन्त्री कोइरालाले सभापति भट्टराई पक्षका छ मन्त्रीलाई हटाए ।

यही विषयलाई लिएर पार्टीभित्रको किचलो चरममा पुगेका बेला २०५० साल जेठ ३ गते तत्कालीन नेकपा (एमाले)का महासचिव मदनकुमार भण्डारीको जीप दुर्घटनमा (चितवनको दासहुङ्गा) मृत्यु भयो । भण्डारीको मृत्युपछि रिक्त काठमाडौं क्षेत्र नं १ मा उपचुनाव हुनेभयो । काग्रेसका तर्फबाट सभापति भट्टराई उमेदवार बने । यो त्यही निर्वाचन क्षेत्र हो जहाँ अन्तरिम प्रधानमन्त्रीका रूपमा निर्वाचन लडेका भट्टराई पराजित भएका थिए । उपचुनावमा पनि उनी मदन भण्डारीकी पत्नी विद्या भण्डारीसँग पराजित भए ।

बाँकी ३ पेजमा

मावपूर्ण श्रद्धाङ्गली

स्व. लक्ष्मी राई

स्वर्गवासी मामा पूर्व उपसभापति श्री शुभलाल राईज्यूको निधनले नितान्त अल्प ३४ दिनहरूमा नै शोक विहवल भई हास्त्रा प्रातः दयालु, सहयोगी माईजु श्री लक्ष्मी राई ज्यूको ६६ बर्षकै आयुमा देहाबसन भएको खबरले हामी सम्पूर्ण परिवारका सदस्यहरू अत्यन्तै मर्माहित र स्तब्ध भएका छौं । स्वर्गवासी मामालाई जनता जनादर्दनमा लोकप्रिय बनाउने श्रेयको उद्गम विन्दु उहाँ नै हुनुहुन्थ्यो ।

यस दुखःद घडिमा शोक सन्तप्त परिवारका सदस्यहरू प्रति धैर्य धारणको अपूर्व शक्ति मिलोस भनि श्री पशुपतिनाथसँग प्रार्थना गर्दछौं । फेरि पनि यस लोकमा यही साईनोमा जन्म लिउन भनीड श्वरसँग इच्छा जाहेर गर्दछौं ।

भाऊ

डा. शामरथ राई

सम्पूर्ण भान्जा, भान्जी, नाति, नातिनीहरू ।
गोलबजार

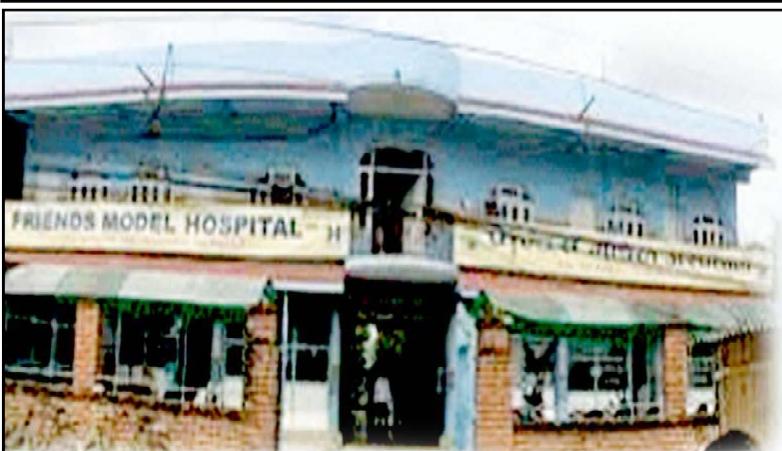
WORLDLINK

3C 25 Mbps Rs. 1,250* | **6C** Rs. 2,700*

SPEED BOOST तागदमा छुट

Enjoy 100+ HD Channels & 150+ SD Channels FREE with WorldLink

Lahan office: 033-561429, 033-561430 | Mirchayia: 033550505, | Golbar: 9801186055, | Kalyanpur: 031-540229

फ्रेंड्स मोडेल हस्पिटल, लहान-४

(शिव मन्दिरको उत्तरपट्टि रघुनाथपुर)

हाम्रो सेवाहरू

NICU सहितको प्रसुति सेवा
२४ औं घण्टा इमरजेन्सी सेवा

डाक्टरहरू

बालरोग विशेषज्ञ	डा. वृजेन्द्र यादव
मधुमेह, प्रेसर	डा. ल्युस्युन यादव
प्रसुति रोग विशेषज्ञ	डा. विरेन्द्र यादव

संसद विघटनविरुद्ध कांग्रेसको चारबुँदै निर्णय : अधिनायक सरकारले जनमतको अपमान गयो

प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सरकारको घोर अधिनायकवादी, सर्वसत्तावादी, निरंकुश र स्वेच्छाचारी चरित्रबाट उत्पन्न लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र संवैधानिक व्यवस्था प्रतिकूल बदनियतपूर्ण निन्दनीय कार्य हो। सरकारले गरेको यो निर्णयले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान भत्काउने र मुलुकलाई अस्थिरता, अनिश्चितता, अराजकता र असफलतातर्फ लैजाने गम्भीर षड्यन्त्रमूलक काम गरेको छ।

सरकारको संसद विघटन गर्ने निर्णय राष्ट्रपतिबाट स्वीकृत भएपछि सभापति शेरबहादुर देउवानिवासमा बसेको आकस्मिक पदाधिकारी तथा पूर्वपदाधिकारी बैठकले निर्णय सच्चाउन देउवाको नेतृत्वमा अन्य दलसँग समन्वयन गर्ने निर्णय गरेको छ।

“वैशाखमा मध्यावधि निर्वाचन गर्ने गरी प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको सिफारिस र सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट उक्त सिफारिस स्वीकृत भएको घटनामा हाम्रो ध्यान गम्भीर रूपले आकृष्ट भएको छ,” कांग्रेसको निर्णयमा भनिएको छ, “यो घटना

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सरकारको घोर अधिनायकवादी, सर्वसत्तावादी, निरंकुश र स्वेच्छाचारी चरित्रबाट उत्पन्न लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र संवैधानिक व्यवस्था प्रतिकूल बदनियतपूर्ण निन्दनीय कार्य हो। सरकारले गरेको यो निर्णयले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान भत्काउने र मुलुकलाई अस्थिरता, अनिश्चितता, अराजकता र असफलतातर्फ लैजाने गम्भीर षड्यन्त्रमूलक काम गरेको छ।”

ने कपाले स्थिरता र शान्तिको नारा दिएर पाएको भन्डै दुईतिहाइ जनमतको अपमान गरेको कांग्रेसले बताएको छ। “विगतको निर्वाचनमा स्थिरता, शान्ति र समृद्धिको नारा दिएर भन्डै दुईतिहाइ जनमत प्राप्त गरेको वर्तमान सरकारले जनताबाट प्राप्त जनादेशको अपमान गरेको छ। कोभिड-१९ को माहामारीले जनता सर्वाधिक पिडामा रहेको अवस्थामा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सरकार जनताका जन-जीवीका र सुवैधानिक विषयबाट विमुख र निरपेक्ष हुँदै, आपनो पद र शास्त्रिका लागि सत्ता संघर्षमा केन्द्रित रहेयो। पछिला घटना कमले कम्युनिस्ट पार्टी र सरकार देश र जनताका हितमा सत्ता सचालन गर्न अक्षम र जनताप्रति गर्न अनुत्तरदायी रहेको प्रष्ट छ। प्रारम्भदेखि नै असफलतातर्फ उन्मुख सरकारको यो कदम संवैधानिक मूल्य र लोकतान्त्रिक मान्यता विपरित कार्यहरूको अख्यालको निरापत्ता हो।

नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिका पदाधिकारीहरूको बैठक सभापति श्री शेरबहादुर देउवाको निम्नानुसार निर्णय गरेको छ— नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्वाले आज हाठात् प्रतिनिधि सभा विघटन गरी वैशाखमा मध्यावधि निर्वाचन गर्ने गरी गरेको निर्णय, प्रधानमन्त्री के. पी. शर्मा ओलीको सिफारिस र सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट उक्त सिफारिस स्वीकृत भएको घटनामा हाम्रो ध्यान गम्भीर रूपले आकृष्ट भएको छ।

(१) यो घटना नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सरकारको घोर अधिनायकवादी, सर्वसत्तावादी, निरंकुश र स्वेच्छाचारी चरित्रबाट उत्पन्न लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र संवैधानिक व्यवस्था प्रतिकूल बदनियतपूर्ण निन्दनीय कार्य हो। सरकारले गरेको यो निर्णयले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान भत्काउने र मुलुकलाई अस्थिरता, अनिश्चितता, अराजकता र असफलतातर्फ लैजाने गम्भीर षड्यन्त्रमूलक काम गरेको छ।

संसद विघटन...

पराजयको मुख्य कारण पार्टीको आन्तरिक कलह र अन्तर्धात मानियो ।

चुनावका बेला सभापति निकटहरूले कोइरालालाई सत्ताच्युत गर्न भट्टराईलाई जिताउनु पर्ने नारा लगाएका थिए भने कतिपय कोइराला पक्षधर भट्टराईलाई हराउन खुलेरे लागे ।

भट्टराईको पराजयले कांग्रेसको भगडाका घिउ थन्ने काम गन्यो । भट्टराई र कोइराला पक्ष एक अर्काको अस्तित्व स्वीकार नगर्न तहमै पुगे ।

आफ्नै पार्टी कार्यालयमा जान प्रधानमन्त्री कोइरालाले प्रहरीको सहयोग लिनुपर्न अवस्था बन्यो । यसबीच प्रधानमन्त्री कोइरालाले बोलाएको पार्टी संसदीय दलको एउटा बैठक भट्टराई पक्षका तीन दर्जन (३६ से) सांसदले बहिष्कार गरे । सरकारले संसदमा नीति तथा कार्यक्रम पेस गर्नुअघि यो घटना भएको थियो । छत्तीस समुहले संयुक्त वक्तव्य जारी गरी प्रधानमन्त्रीलाई संसदीय दलमा बहुमत देखाउन चुनौती दिएको थियो । शीर्ष नेताहरू नै आरोपप्रत्यारोपण उत्रिए । विवाद साम्य गर्न पहल गर्नुको साठो युवा नेताहरू पनि आफूलाई लाभ हुने गरी गुटबन्दी चर्काउने प्रतिस्पर्धामा लागे । यो विवाद कायमै थियो । संसदमा सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत भयो ।

केही मध्यमार्गी नेताको पहलमा राष्ट्रियसभा अध्यक्ष बैनीबहादुर कार्कीको जाउलाखेल स्थित निवासमा प्रधानमन्त्रीले हटाएका छ जनासहित केही सदस्य थप गरेर मन्त्रिपरिषद् विस्तार गर्ने र ३६ सेहरू पनि मतदानमा सहभागी हुने सहमति भयो । विश्वासका लागि त्यसअघि प्रधानमन्त्रीले सांसदहरूलाई बोलाउने भनिएको थियो ।

तर न प्रधानमन्त्रीले मन्त्रिपरिषद् विस्तार गरे न त विश्वासका लागि सांसदहरूको

भेला गराए । यसो गर्दा गर्दे मतदानको दिन आइहाल्यो ।

मतदानको दिन बिहान ११ बजे प्रधानमन्त्री वालुवाटाराबाट सिंहदरबार जाने तयारीमा थिए । हिँडुजुअधि राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष बैनीबहादुर कार्की र छत्तीसपछि सांसद तारानाथ रानाभाटलाई फोन गरे । विद्रोहीले आउँचै भनेका थिए । तै पनि मनमा आशंका छँदै थियो । बालुवाटार छोड्ने बेलामा उनले भने – खै विश्वास त छैन, जाँ अब ।

प्रधानमन्त्री संसद परिसरमा पुग्दा ३६ सेहरू आइपुगेका थिएनन् । त्यो दिन सभामुख दमननाथ दुगाना बिरामी भएको भनेर सदनमा अनुपस्थित थिए । प्रधानमन्त्रीका विश्वास पात्र उपसभामुख महन्थ ठाकुरले बैठक सुरु गरिहाले ।

तत्कालीन स्थानीय विकासमन्त्री रामचन्द्र पौडेलले लेखकलाई सुनाए – नीति तथा कार्यक्रम पास गर्नुपर्ने । हाम्रा मानिस छैनन् । प्रस्ताव फेल हुने भयो । म यिनिति भएँ, प्रधानमन्त्रीको अनुहार हरैँ ।

सांसदले उठाएका प्रश्नको जवाफ दिनुपर्ने प्रधानमन्त्रीले एकदमै असहज महसुस गरेजस्तो लाग्यो मलाई । जुरुकक उठेँ र भने – सम्मानीय सभामुख महोदय, आज प्रधानमन्त्रीलाई आराम नभएजस्तो छ । त्यसैले यो सदन केही समय रोकियोस् ।

पौडेलले सम्भिए – लगतै प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा (एमाले)का नेता मनमोहन अधिकारी उठनु भयो र भन्नुभयो – 'सभामुख महोदय, एक घन्टाका लागि सदन रोकियोस् ।'

विपक्षी दलकै नेताले यस्तो प्रस्ताव राखे पछि एमाले सांसदहरू आफ्नै नेताविरुद्ध खनिए । छत्तीसपछि त्याएर सरकार जोगाउन कांग्रेसले समय मागेको हो । तपाईंले किन सदन रोक्न भनेको ? निष्ठा र इमानको राजनीति गर्ने नेता अधिकारी आफ्नै दलका सांसदहरूको विरोधका कारण अठेरेमा परे ।

अनि बैठकको अध्यक्षता भेला गराए । यसो गर्दा गर्दे मतदानको दिन आइहाल्यो । भएको थिए । त्यसपछि ग्यालरी बैठक (पुरानो संसद भवन) स्थित आफ्नो चैम्बरमा छिरेका प्रधानमन्त्री कोइराला एक सुरुले चुरोट तान्न थाले । चेनस्मोकर उनी तनावका बेला यस्तै गर्थे । चुरोट सल्कायो, अलिकति तान्यो, फाल्यो, फेरी सल्कायो गर्दै कहिले सांसद तारानाथ रानाभाट र त कहिले राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष बैनीबहादुर कार्कीसँग फोनमा कुरा गर्न थाले । त्यस दिनको घटना बारे कोइरालाका स्वकीय सचिव हरि शर्माले लेखकलाई सुनाए – 'अनायसै गिरिजाबाबुको मुखबाट आयो ल यिनीहरूले धोका दिए, किशुनजीलाई फोन लगाऊ ।' त्यति बला विद्रोही सबै सांसद विरजीवी वागलेको अनामनगरस्थित डेरामा थिए ।

त्यही बेला गृहमन्त्री शेरबहादुर देउवा र स्थानीय विकासमन्त्री रामचन्द्र पौडेल ३६ सेहरूलाई संसद भवनमा ल्याउन भनेर हस्याङ्ग फस्याङ गर्दैसांसद वागलेको डेरामै पुगे । केही बेर मन्त्रीद्वय र सांसदहरूबीच सवालजवाफ चल्यो ।

बलबहादुर केसी : तपाईंहरू प्रधानमन्त्रीले पठाएर आएको हो कि आफै ?

देउवा र पौडेल : (निकै जोड गर्दै) संसदमा जाँ त्यहाँ कुरा गर्नेला ।

केसी : माग पूरा हुन्छ भने जान तयार छौं ।

देउवा र पौडेल : पार्टीको यो अवस्था छ । तपाईंहरूका कुरा प्रधानमन्त्रीसम्म पुऱ्याउँचै । हिँडनुस् ।

सांसदहरू : त्यसो भए तपाईंहरू जानुस् । हामी जाँदैनौ ।

ठीक त्यति नै बेला सभापति कृष्णप्रसाद भट्टराईको फोन आयो । सांसद वागलेले सबैले

गरिरहेका उपसभामुख ठाकुरले एक घन्टाका लागि सदन स्थिरता भएको घोषणा गरे ।

त्यसपछि ग्यालरी बैठक (पुरानो संसद भवन) स्थित आफ्नो चैम्बरमा छिरेका प्रधानमन्त्री कोइराला एक सुरुले चुरोट तान्न थाले । चेनस्मोकर उनी तनावका बेला यस्तै गर्थे ।

चुरोट सल्कायो, अलिकति तान्यो, फाल्यो, फेरी सल्कायो गर्दै कहिले सांसद तारानाथ रानाभाट र त कहिले राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष बैनीबहादुजीवी वालेले लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा जाने ?' भट्टराई भन्दै थिए तपाईंहरू खुरुकक गएर मतदान गर्नुस् । हैन जानु भएन भने यस्तो भाँडभैलो पार्टीको कुनै आवश्यकता छैन । म वानेश्वरको पार्टी कार्यालयमै ताला लगाई दिन्छु ।

त्यो बेला सांसद वागलेको बैठक कक्षमा रहेका कांग्रेस नेता रामचन्द्र पौडेलले लेखकलाई सविस्तार सुनाए ।

भट्टराई रिसाएर पटक पटक भन्दै थिए – 'ऐ तमीहरू जाऊ । खुरुकक गएर भोट हाल । नत्र म सभापति पनि छोडिदिन्छु । सबै छोडिदिन्छु । मरे मर ।' यति भनेर फोन काटियो ।

छत्तीसेहरूबीच जे भए पनि भोट हाल त जानुपर्छ भन्ने छलफल सुरु भएको मात्र के थियो संसद भवनबाट देउवा र पौडेललाई खबर आयो । ल तपाईंहरू छिटो आउनुस् । सदन सुरु हुनलाग्यो । घन्टी बजिसक्यो । मन्त्रीहरू नै बाहिर पर्नुहोला ।

पौडेलले लेखकलाई सुनाए – 'त्यहीने नियोजित थियोजस्तो लाग्छ । नेपालको संसदीय इतिहासमा १५ मिनेटका लागि स्थिरता भएको थियो हामीले ६१ मिनेट पाएनौ ? हामीले ३६ सेहरूलाई गलाई सकेका थियौं । तर, संसद भवनबाट छिटो आऊ भनेर तारन्तार खबर अयो । मन्त्री नै गयल त हुनु भएन नि भनेर हामी संसदितर दौडियौं ।

सुन्न मिल्ने गरी फोन ह्यान्ड फ्रीमा राखे । फोनमा भट्टराई बोलेको सुनियो – 'गिरिजाबाबुलाई तिमीहरूले चिनेकै छौं । जे जे भए पनि गएर खुरुकक सरकारको पक्षमा मतदान गर ।' यस प्रसंगमा पूर्वमन्त्री चिरजीवी वालेले लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा जाने ?' भट्टराई भन्दै थिए तपाईंहरू खुरुकक गएर मतदान गर्नुस् । हैन जानु भएन भने यस्तो आवश्यकता छैन । म वानेश्वरको पार्टी कार्यालयमै ताला लगाई दिन्छु ।

त्यही बेला लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा जाने ?' भट्टराई भन्दै थिए तपाईंहरू खुरुकक गएर मतदान गर्नुस् । हैन जानु भएन भने यस्तो आवश्यकता छैन । म वानेश्वरको पार्टी कार्यालयमै ताला लगाई दिन्छु ।

त्यही बेला लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा जाने ?' भट्टराई भन्दै थिए तपाईंहरू खुरुकक गएर मतदान गर्नुस् । हैन जानु भएन भने यस्तो आवश्यकता छैन । म वानेश्वरको पार्टी कार्यालयमै ताला लगाई दिन्छु ।

त्यही बेला लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा जाने ?' भट्टराई भन्दै थिए तपाईंहरू खुरुकक गएर मतदान गर्नुस् । हैन जानु भएन भने यस्तो आवश्यकता छैन । म वानेश्वरको पार्टी कार्यालयमै ताला लगाई दिन्छु ।

त्यही बेला लेखकलाई सुनाए – 'हामीले भन्यौ किसुनजी ! तपाईंको सामुन्ने बैनीबहादुजीको घरमा भएको सहमति कार्यालयन भएन । हामी कसरी मतदानमा

संसद विघटन...

नभन्दै त्यहाँ पुग्दा त, संसदको ढोका बन्द गर्न लागिसकेका थिए। हामी पस्याँ पनि ढोका लागिहाल्यो।

उता वाग्ले निवासमा सभापति भट्टराईको प्रष्ट निर्देशन आई सकेपछि जे भए पनि जानुपर्छ, जाऊँ भनेर आनन्द दुङ्गाना र रमेश रिजालगायतका सांसदहरू साथीहरूलाई सम्फाउन खोज्दै थिए। 'तिमीहरूले बालुवाटारको पैसा खाएर आएका छो कि क्या हो?' भन्ने आफ्नै साथीहरूको प्रश्न सुनेर हट्किए। दुङ्गानाले ले खकलाई सुनाए—'साथीहरूको त्यस्तो वचनले हीनताबोध भयो। हामी दुवै आदर्शको राजनीतिमा लागेर जेल बसेका। हामीमात्र जाँदा पनि प्रस्ताव पास हुने अवस्था थिएन। चाहेर पनि जान सकिएन।'

उता संसद भवनमा एकोहोरो चुरोट तान्दै बसेका प्रधानमन्त्रीले नीति तथा कार्यक्रम पास नहुने बुझेपछि संसद सचिवालयका सचिवलाई आफ्नै चेम्बरमा बोलाएर भने—'पास भएन भने के हुन्छ, नियम हेर्नुस् त?' क्षणभरमै मतदान भयो। ३६ सेको अनुपस्थितिका कारण सरकारको नीति तथा कार्यक्रम पारित हुन सकेन।

प्रधानमन्त्री कोइरालाका निजी सचिव शर्माले सुनाए—'सरकारविरुद्ध अविश्वास प्रस्ताव नआएको अवस्थामा नीति तथा कार्यक्रम पास भएन भने नैतिकताको आधारमा राजीनामा दिने र संसद विघटन गर्ने मानसिकता

गिरिजाबाबुले त्यहाँ बनाउनु भएको हो।' त्यो दिन मतदानमा जानुहन्नु भनेर बढी जोड गर्ने ३६ सेमध्ये एक थिए भट्टराई निकट सांसद कुवेर शर्मा। राजा ज्ञानेन्द्रले शासन सत्ता हातमा लिएपछि उनी शाही सरकारको मन्त्री भए। धेरै पछि मात्र काग्रेसहरूलाई महसुस भयो पार्टीको नीति आदर्श र सिद्धान्तबाट च्युत भएर उनीहरू त अरुकै एजेन्डामा गइसकेका रहेछन्। यस सन्दर्भमा पूर्वमन्त्री वाग्लेले लेखकलाई भने—'हामी भोट हाल गएको भए प्रधानमन्त्री कोइरालाको सरकार हटाएर पनि संसद जेगिन्यो। फेरि काग्रेसकै सरकार बन्यो। मत हाल नजानु हाम्रो गल्ती भयो।'

धन्यवादको प्रस्ताव असफल भएकै दिन प्रधानमन्त्री कोइरालाले राजीनामा गरी प्रतिनिधिसभा विघटनको सिफारिस गरे। प्रधानमन्त्रीको राजीनामा तत्काल स्वीकृत भयो। विघटनको सिफारिस दरबारले ३८ घन्टा परामर्शका बहानामा रोक्यो।

राजाले सर्वोच्च अदालतको राय मागे। काग्रेस विभाजन भएको थिएन। कोइरालाको पक्षमा ७४ र विपक्षमा ३६ सदस्य थिए। प्रतिनिधिसभामा वैकल्पिक सरकार बन्नसक्ने अवस्था नभएकाले २०५१ भदौ १२ मा सर्वोच्च अदालतका बहुमत न्यायाधीशले प्रधानमन्त्रीको सिफारिस सदर गरे। अनि कातिक २७ गते नयाँ चुनावको मिति भय भयो। यसरी काँग्रेसको आन्तरिक किचलोबाट ३ वर्ष दुई महिनामै संसद भंग हुन पुग्यो।

नेकपाको ...

अविश्वासको प्रस्ताव र प्रधानमन्त्रीमाथि अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउने तयारी भइरहेको बताएका थिए। र, उनले त्यही संसद विघटन गरेर जानुपर्ने बताएका थिए।

प्रधानमन्त्रीले धेरै अस्का कुरा नसुनेको स्रोत बताउँछ। त्यसपछि मुख्यसचिवमार्फत प्रधानमन्त्री ओलीले ८:५३ बजे मन्त्रीहरूको मोबाइलमा ९:४५ बजे आकस्मिक मन्त्रिपरिषद् बैठक छ भनेर खबर गरेका थिए।

मन्त्रिपरिषद् बैठक बस्दै छ भन्ने थाहा पाएपछि पार्टी अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल प्रचण्ड बालुवाटार हानिएका थिए। प्रचण्डले पनि धेरै बहस गर्न आवश्यक नठानेको प्रचण्ड स्रोत बताउँछ। त्यसपछि प्रचण्ड सीधै खुमलटार पुगे। त्यहाँ भलनाथ खनाल आइसकेका थिए। खनालपछि नेता माधवकुमार नेपाल र प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठ आइपुगे। चारजना नेताको छलफलले ओलीको कदम असर्वैनिक रहेको ठहर गयो। ओलीविरुद्ध संवैधानिक र राजनीतिक कदम उठाउने निर्णय गरेको खनाल बताउँछ। त्यतिमात्र नभइ खुमलटारको त्यो छलफलले आफूनिकटका सबै मन्त्रीहरूलाई सामूहिक राजीनामा दिन लगाउने निर्णयसमेत गयो। मन्त्रिपरिषद्को बैठक जम्माजम्मी २५ मिनेट बसेको हुँदौ हो। १० बजे सुरु भएको बैठक १०:२५ मा सकियो। मन्त्रिपरिषद् बैठकले संसद विघटन गर्ने सिफारिस गरेपछि जनादिन शर्माको नेतृत्वमा ९० जनाको हस्ताक्षर बोकेर नेकपा संसदहरू संसद सचिवालय पुगे। प्रचण्डलाई भावी प्रधानमन्त्रीका स्पमा अधि सार्व बिहान १०:५० बजे अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गरेका थिए। खुमलटारमा प्रवचण्डसहितका नेताहरूको छलफल चलिरहँदा नेकपा सांसदहरू पनि सिंहदरबारको अर्थ समितिको हलमा जम्मा भएर आन्तरिक छलफलमा जुटे। उता कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयमा घनश्याम, योगेशसहितका प्रचण्ड(नेपाल

मात्रै भनेको स्रोत बताउँछ। जवाफमा 'पार्टी र देशलाई दुर्घटनातिर लैजाने काम नगरौ, पार्टी कमिटीमै छलफल गरौ भनेको उनीनिकट स्रोत भन्छ।

प्रधानमन्त्रीले धेरै छलफल गर्न आवश्यक ठानेनन्। मन्त्रिपरिषद्को सिफारिस बोकेर शीतलनिवास हानिए। प्रधानमन्त्रीले कदम उठाइसकेपछि प्रचण्डले पनि धेरै बहस गर्न आवश्यक नठानेको प्रचण्ड स्रोत बताउँछ। त्यसपछि प्रचण्ड सीधै खुमलटार पुगे। त्यहाँ भलनाथ खनाल आइसकेका थिए। खनालपछि नेता माधवकुमार नेपाल र प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठ आइपुगे। चारजना नेताको छलफलले ओलीको कदम असर्वैनिक रहेको ठहर गयो। ओलीविरुद्ध संवैधानिक र राजनीतिक कदम उठाउने निर्णय गरेको खनाल बताउँछ। त्यतिमात्र नभइ खुमलटारको त्यो छलफलले आफूनिकटका सबै मन्त्रीहरूलाई सामूहिक राजीनामाको घोषणा गरे। गृहमन्त्री रामबहादुर थापा बादल र उद्योगमन्त्री लेखराज भट्ट अनुपस्थित रहेको ठहर गरिरहेका थिए। उनले सबै सुरक्षा अङ्गलाई उच्च सतर्कतामा रहन निर्देशन पनि दिएको स्रोत बताउँछ।

समूहका मन्त्रीहरू भेला भएर सामूहिक राजीनामाबारे परामर्श गरेको स्रोत बताउँछ।

सिंहदरबारमा साँसद, मन्त्रीहरू सक्रिय भइरहँदा बालुवाटारमा ओली(प्रचण्ड पुनः छलफलमा जुटेका थिए। तर, छलफल गर्नुको अर्थ रहेन, त्यति नै बेला राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले संविधानको धारा ७६ (१) (२) र धारा ८५ को प्रावधान देखाउँदै संसद विघटनको घोषणा गरिन्। खुमलटार बैठकको निर्णय अनुसार अपराह्न ४ बजे असर्वैनिक रहेको ठहर गयो। खुमलटार बैठकको निर्णय अनुपस्थित रहेको ठहर गरिरहेका थिए। उनीनिकट सरकारको असर्वैनिक रहेको ठहर गरिरहेका थिए। ओलीविरुद्ध संवैधानिक र राजनीतिक कदम उठाउने निर्णय गरेको खनाल बताउँछ। त्यतिमात्र नभइ खुमलटारको त्यो छलफलले आफूनिकटका सबै मन्त्रीहरूलाई सामूहिक राजीनामाको घोषणा गरे। गृहमन्त्री रामबहादुर थापा बादल र उद्योगमन्त्री लेखराज भट्ट ओलीको पक्षमा उभिए। १ बजे तय भएको स्थायी कमिटी बैठक सँझ ५ बजेसम्म पनि बस्न सकिरहेको थिएन। बरू प्रधानमन्त्रीले 'म्याराथन' गतिमा परामर्श तीव्र बनाएका थिए।

भौतिक दुरी कायम गरी कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट आफू पनि बचाउँ र अरुलाई पनि बचाउँ।

- : जनहितका लागि :-

गाउँपालिकावासीका लागि जनहितमा जारी सार्वजनिक सन्देश !

शीत-लहरको समयमा चिसोका कारण मानिसको मृत्युसमेत हुन सक्छ त्यसैले :

१. न्यानो कपडाको जोहो समयमै गराई भएको छ।
२. शीत-लहरको समयमा घरबाहिर खुला स्थानमा धेरै समय नबिताउँ, घरबाहिर निस्कनु परेमा वा धेरै समय बिताउनु पर्ने भएमा न्यानो कपडा लगाउँ।
३. रातको समयमा सिरक, कम्बलजस्ता न्यानो कपडा ओढ्ने गराई भएको छ।
४. शीत-लहर चलेको समयमा आगो तापेर शरीरलाई न्यानो राख्ने गराई भएको छ।
५. चिसोको समयमा शरीरलाई चाहिने आवश्यक तातो भोलयुक्त खाने कुराहरु खाने बानीको विकास गराई भएको छ।
६. बालबालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती महिला तथा बिरामीहरूको हेरचाहमा विशेष सतर्कता अपनाउँदै न्यानो अवस्थामा राख्ने व्यवस्था निलाउँ।
७. चिसोको कारण बिरामी भएमा तत्कालै नजिकको स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालमा तुरन्त उपचारको लागि जाने बानीको विकास गराई भएको छ।
८. शीत-लहर चलेको बेलामा पालु पशुपक्षीलाई सकेसम्म खुल्ला स्थानमा चराउन नलैजाउँ।
९. गोठ/ठहरामै राख्ने पर्याप्त धाँस, पराल र दाना दिने व्यवस्था निलाउँ।
१०. चिसोको कारण पशुपक्षी बिरामी भएमा नजिकैको पशु चिकित्सालयमा तुरन्तै सम्पर्क गरी औषधी/उपचार गर्न लैजाउँ।

बरियारपटी गाउँपालिका कार्यालय, सिरहा

नवराजपुर गाउँपालिका कार्यालय, सिरहा

लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका कार्यालय, सिरहा

सखुवान्जारकटी गाउँपालिका कार्यालय, सिरहा

अर्नमा गाउँपालिका कार्यालय, सिरहा

